

שור שנגה את הפרה פרק חמישי בבה קמא נא

עין מטפח
נר מצודה

לא משום דליים ביה הכלא . אבל חבטה אחז ביה ואפי' פטור כרז : ולפטמין נעביד . והא דכפשה מיהא מודית דיש חבטה : מיפסה יפה . שימות מהר : דמנוול . שפעה אברים : ממנו ולא למוכו . בית גבוה מרה"ר שראוי ליפול ממנו לרה"ר חייב בחבטה ואלא בית עמוק מרה"ר שהגופל נופל על גבו : גבוה ממנו ' עפמיח ונופל מסוכה למוכו . כלומר שהגופל נופל מוקד רה"ר לחורו על גבו : פטור . מן המעקה : ונפל מסוכה למוכה . כלומר שהגופל נופל מגבו לרה"ר : חייב . בחבטה : לפי פי' בית גבוה ' דמשמע הא צריכי מיהי פטור ממעקה : לאו ביה סוף . וטורח לא חיבה בחבטה אלא בית ואע"פ דיש חבטה : אי הכי דפטמין משום דאינו קרוי בית הוא אמאי קמני עמוקה ממנו ' טפחים חייב כי הוי גמי עשרה לר' רה"ר : דל תקרה ומטובה לא הוי גמול ' . ולא חזי לדירה ולא הוי בית : משכחה לפי דהוי בית : דקא ליה מגוולי . עד דהוי מגוולי ' טפחים והוי בית וחייב : אלא . טעמא ודאי משום דאין חבטה פחות מעשרה הוא ולרב נתמן לא הקשי דקסבר ר"נ כו' : דאינגרד . שוכב היה ונתפלגל ונפל : מתנני' פשני חיב . והראשון פטור ובגמרא מוקי לה בשהניחו ראשון לשני משתמש ודולה כשהלך לו : **נב' אין שליח לדבר עבירה** . להסתייב שולחו אלא שליח מייחב וסברא הוא דאמריו ליה דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין :

נא א מיי' פניו מהלי
כנסדיו סל' א סגן
עשין קב :

נב ב מיי' פיה מהלי
רואה כלכס ד סגן
עשין עט טופש' ח"מ
סי' סכו טעין ד :

[עין מטפח עירובין
ז' ד"ה כגון ומוספות
זכחוס קטיו ד"ה ודלתא
וזמוספות גיטין טו' ד"ה
ונקי' ומוספות חולין
מנ' ד"ה וואמר ומוספות
כטורות לו' ד"ה כד']

נב ג נד טופש' וי' טו'
נב ד טופש' א ונזי'
כ"ח פ"ט מהלות
שחיעה הלכה ח :

נב ה מיי' פיה מהל
מקי ממון הלכה ז
סגן עשין סו טופש'
ח"מ סי' טו טופש' כס :

נב ו מיי' פיה מהלות
מעינה סל' ב טופש'
ח"מ סס טופש' ח :

נב ז מיי' פיה מהלות
נוקי ממון הלכה יו'
נב ח מיי' פיה מהלות
סגן עשין סו טופש'
ח"מ סי' טו טופש' יד :

הנהגות הב"ה
(א) נב' אי הכי ואם
סוכן בו כליל' : (ב) שם
ממנוול למוכו כתיב וכו'
ונפול מתוכה וכו' ונופל
מתוכו : (ג) רשי' ד"ס
שור פסולי וכו' של כסן
(דקרינא ביה שור רעסו)
תלמי' ונב' עיני רשי'
לקמן דף נג ע"ב :

פ"כ מטכות ז'
גור סל' ב' יואת' /
נתר' לר' מ"ח"ק

גלוין הש"ס
גמרא אין שליח לדבר
עבירה . עיני נתנ' פ"ב
מסלכות רואה כלכס ד
ובטווי אכן מגיגה דף י
ד"ס וכו' זה חושא :
שם כי יכרה איש בור
ולא שור בור . לעיל דף
יש ע"ב : תוס' ד"ס
בור ' וכו' וה"ל ליה .
עיין לעיל דף י ע"ב חס'
ד"ס מלי' קטניו :

חיטוס מקור
לרבנן - בחמת' קמא
זמ רב'
במקרה סל' חפר
ו ואל הטו'
והש"ס ל' ד' וכו'
רבנן - אחרון ח"ה
ד' :

(א) אחרון למה
(ב) אומר טעם
ונ"טין

אמרי' אין הכל למיתה כו' . והמקשה היה סובר דלענין חבט שייך שפיר אין חבט למיתה אבל יש חבט לנוקין אבל לענין הכל היה סובר דלי' יש הכל למיתה יש הכל לנוקין ואי' אין הכל למיתה לנוקין נמי אין הכל : **נעביד** פחותה מעשרה . והש"ס מדמה טריפות דאדם לטריפות דבהמה וכן צללו טריפות (חולין דף מ"ג וסס) ומייטי ראייה מאיב וקשה לר"ת דמתקן ביניהם* :

בור של שני שותפין היכי משכחה לה ולא צעוי למימר שהפקדון רשותן ובורן דפטור לכולי עלמא כדפרישית בהמניח (לעיל דף כה' וסס) ולא צעוי למימר כגון שחפר זה עשרה וזה עשרים דאמר לקמן דכולם חייבין **האחרון** חייב . דוקא הוא בצביל שחידש מיתה שלא היה מתחילה אבל ראשון ח' וזה ט' כולם חייבין בנקין כמו זה ח' וזה עשרים :

בור ' וכל אחר והשלימו לעשרים . והוא הדיון ליה' למאן דפריך עלה מסייד וכייד ומשני הא רבי' והא רבנן :

אמר' אין הכל למיתה כו' . והמקשה היה סובר דלענין חבט שייך שפיר אין חבט למיתה אבל יש חבט לנוקין אבל לענין הכל היה סובר דלי' יש הכל למיתה יש הכל לנוקין ואי' אין הכל למיתה לנוקין נמי אין הכל : **נעביד** פחותה מעשרה . והש"ס מדמה טריפות דאדם לטריפות דבהמה וכן צללו טריפות (חולין דף מ"ג וסס) ומייטי ראייה מאיב וקשה לר"ת דמתקן ביניהם* :

בור של שני שותפין היכי משכחה לה ולא צעוי למימר שהפקדון רשותן ובורן דפטור לכולי עלמא כדפרישית בהמניח (לעיל דף כה' וסס) ולא צעוי למימר כגון שחפר זה עשרה וזה עשרים דאמר לקמן דכולם חייבין **האחרון** חייב . דוקא הוא בצביל שחידש מיתה שלא היה מתחילה אבל ראשון ח' וזה ט' כולם חייבין בנקין כמו זה ח' וזה עשרים :

בור ' וכל אחר והשלימו לעשרים . והוא הדיון ליה' למאן דפריך עלה מסייד וכייד ומשני הא רבי' והא רבנן :

לא משום דליים ביה הכלא . אבל חבטה אחז ביה ואפי' פטור כרז : ולפטמין נעביד . והא דכפשה מיהא מודית דיש חבטה : מיפסה יפה . שימות מהר : דמנוול . שפעה אברים : ממנו ולא למוכו . בית גבוה מרה"ר שראוי ליפול ממנו לרה"ר חייב בחבטה ואלא בית עמוק מרה"ר שהגופל נופל על גבו : גבוה ממנו ' עפמיח ונופל מסוכה למוכו . כלומר שהגופל נופל מוקד רה"ר לחורו על גבו : פטור . מן המעקה : ונפל מסוכה למוכה . כלומר שהגופל נופל מגבו לרה"ר : חייב . בחבטה : לפי פי' בית גבוה ' דמשמע הא צריכי מיהי פטור ממעקה : לאו ביה סוף . וטורח לא חיבה בחבטה אלא בית ואע"פ דיש חבטה : אי הכי דפטמין משום דאינו קרוי בית הוא אמאי קמני עמוקה ממנו ' טפחים חייב כי הוי גמי עשרה לר' רה"ר : דל תקרה ומטובה לא הוי גמול ' . ולא חזי לדירה ולא הוי בית : משכחה לפי דהוי בית : דקא ליה מגוולי . עד דהוי מגוולי ' טפחים והוי בית וחייב : אלא . טעמא ודאי משום דאין חבטה פחות מעשרה הוא ולרב נתמן לא הקשי דקסבר ר"נ כו' : דאינגרד . שוכב היה ונתפלגל ונפל : מתנני' פשני חיב . והראשון פטור ובגמרא מוקי לה בשהניחו ראשון לשני משתמש ודולה כשהלך לו : **נב' אין שליח לדבר עבירה** . להסתייב שולחו אלא שליח מייחב וסברא הוא דאמריו ליה דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין :

נ"ה ר"ה"ק
והמכ"ח
הראשון חייב
לעיל ג .

נניחא לרבי . דאמר לקמן אחר שטיחו לנוקין : וננוקין משכחה לה . דתרווייהו מייחבי' : אלא לרבי ולמיהה . דבמיתה מודה לאחרון חייב ולא ראשון היכי משכחה לה : **טעקרו שניסה** . שחפר האחד תשעה וזכא חצירו וכיטעו ועקרו בבת אחת חוליא מקרקעו' : **ושליטה לפשרה** . דאין כלן אחרון (לנוקין) דתרווייהו כי הדדי משוו ליה בור וביין לרבי וביין לרבנן חייבין במיתה וכ"ש בנקין : **מילנד לייבי** . כלומר לעיל בפירקין (דף ג' .) : **אמר דאמר** . וכימטיה קרל לראשון דכמפ' לקמיה וכימטיה לנוקין מעטיה' דאי' מיתה לא אנטריך קרל דהא לא עבד שיעור מיתה : **שור פסולי סמוקדין** . כגון יצ"ל בעל מוס' שהוא של כהן (ו' אקרין ביה שור רעסו) או שור קרבן שגפל זו מוס' ונפדה דקרינא ביה שור רעסו ואפי"ה לענין בור פטור דכתיב ודממתי יהיה לו מי שראוי לו להאביל נטילתו לכלבים יאל' זה כו' דהכי אמרין בבבורות (דף טו' .) גבי פסולי המוקדשין שגפלו לרעה ולא גייה בש"ל ולא חלב ואלקלת' ולא לכלבין אבל שור שנגחו חייב כדמפ' לקמיה בפירקין ולהכי נקט פסולי המוקדשים דאליו קדשים תמים מאי אריא בור אפי' פטור דכתיב שור רעסו' ולא שור הקדש : **לאו ממילא כו'** . כלומר תרתי שמעת מנייה :

פיידי וכייד . שמתחילה רחב היה ולא היה בו הכל כל כך וזה שפירו קצרו : **פיידי** . עשה בו לוויין ככתלים במית הסיד שטח בו : למא

דליו קדשים תמים מאי אריא בור אפי' פטור דכתיב שור רעסו' ולא שור הקדש : **לאו ממילא כו'** . כלומר תרתי שמעת מנייה : **פיידי וכייד** . שמתחילה רחב היה ולא היה בו הכל כל כך וזה שפירו קצרו : **פיידי** . עשה בו לוויין ככתלים במית הסיד שטח בו : למא

למא